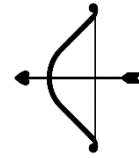

Opening schooljaar 2023-2024 | Onderbouw VMBO/HAVO/VWO

Pijl en boog

'Een zacht antwoord keert woede af, maar een krenkend woord wekt toorn op.' Spreuken 15:1 HSV.

'Een verdorven man graaft kwaad op, en op zijn lippen is het als een verzengend vuur.' Spreuken 16:27 HSV.

'Lieflijke woorden zijn als een honingraat, zoet voor de ziel, en genezing voor de beenderen.' Spreuken 16:24 HSV.

Beste leerling,

Vorig jaar kocht ik een boek van de Braziliaanse schrijver Paulo Coelho vanwege een interessante titel: 'De weg van de boog.' In dit boek toont Coelho hoe denken en doen, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Op de binnenflap staan de woorden: 'Een jonge man krijgt levenslessen van een oude Japanse boogschutter. Zijn gedachten in dit mooie boekje roepen op om ons te bezinnen op de vraag hoe we in het leven willen staan, welke taal/woorden we willen gebruiken!. Verschillende van zijn gedachten, in samenspraak met het Spreukenboek, willen we gebruiken voor de kernvraag in deze overdenking: 'De invloed en uitwerking van onze woorden.'

In Nederland heb je verenigingen die de sport boogschieten beoefenen. De boog en de pijl wil ik als voorbeeld in deze overdenking gebruiken. Stel dat ik een pijl van een boog met een vlijmscherpe punt voor jullie op een tafel zou leggen. En ik zou jullie dan de vraag stellen: 'Is deze pijl op dit moment gevaarlijk?' De meeste van jullie zullen vast 'nee' gezegd hebben. Dat klopt! De pijl op tafel is volstrekt ongevaarlijk. Het kan uit zichzelf niets. Het bezit geen kracht om in beweging te komen. Het heeft namelijk een boog nodig. Maar, ook dat is niet voldoende. De boog moet door een mens gehanteerd worden. Ik leg de pijl op de boog en span dan de snaar van de boog aan, zodat de pijl kan worden afgeschoten. Zodra ik mijn arm strek en de snaar tot het uiterste wordt gespannen, vloeit er enorme kracht in mijn pijl. Ik ben dus degene die kracht in de pijl stop. Maar daarnaast ben ik ook in staat om een doel te bepalen en in staat om mijn vingers los te laten van de snaar, zodat de pijl er met een bloedgang vandoor gaat. Stel dat ik heb geschoten op het verkeerde doel? Dan ben ik te laat. Weg is weg! Ik haal mijn pijl nooit meer in.

Schieten met pijl en boog is dus niet geheel ongevaarlijk. Zo'n pijl kan dingen beschadigen. Mensen verwonden of zelfs dodelijk treffen. Op school zijn wapens verboden. Gelukkig wel! Stel dat je naar school kom met een boog en enkele pijlen. Zeker weten dat je bij de deur wordt aangesproken en je je boog en pijlen moet inleveren. Logisch toch! Stel dat je ruzie krijgt en iemand schiet uit kwaadheid een pijl op jou af. Je moet er niet aan denken! Laten we dit beeld even vasthouden en toepassen op onze mond en tong. De apostel Jakobus heeft in zijn brief een heel hoofdstuk(3) gewijd aan de gevaren van de tong en de mond. Ook Salomo heeft in het Spreukenboek wel meer dan 80 keer geschreven over de negatieve en positieve kanten van woorden. Zoals we al hebben gezegd: *'wapens in school zijn verboden.'* Maar vergis je niet, je tong, je mond kan ook een geducht wapen zijn. Maar laten we de tong en mond niet alleen maar beschouwen als een wapen, maar ook als zegenader.¹ In Spreuken 12:18b HSV staat: *'Maar de tong van de wijzen betekent genezing.'* Of zoals in Spreuken 16:24a HSV Staat: *'Lieflijke woorden zijn als een honingraat.'*

Hanteren we onze tong en als een wapen of als een zegenader? Wilkin van de Kamp zegt: *'Woorden zijn als bijen, ze hebben honing en angels.'* Een afgeschoten pijl haal je niet meer in zeiden we.

Wat gezegd is, is gezegd. Wat geschreven is, is geschreven. Bezint dus eer ge begint zeiden ze vroeger. Eerst denken, dan doen.

Welk(e) woord(en) wil je afschieten? Welk(e) doel(en) heb je voor ogen? Positieve of negatieve woorden? Wat is je motivatie? Wat wil je bereiken en ten koste van wat of wie? Spreuken 17:20 HSV zegt: 'Wie verkeerd van hart is, zal het goede niet vinden, en wie vals van tong is, valt in het kwaad.' Of Spreuken 18:6 HSV zegt: 'De lippen van een dwaas komen terecht in onenigheid, zijn mond roept om slagen.' 'De noordenwind brengt regen voort en een achterbakse tong toornige gezichten.' Aldus Spreuken 25:23 HSV.

Maar het tegenovergestelde is ook waar! Spreuken 21:23 HSV zegt: 'Wie zijn mond en zijn tong bewaart, bewaart zichzelf voor benauwdheden.' Laten we naast de mond en tong, ook maar de hand eraan toevoegen. 'Wie zijn schrijvende, bloggende en vloggende 'sociale media' hand bewaart, bewaart zichzelf voor benauwdheden.' Dat geldt ook voor de ander!

Beste leerling, een nieuw schooljaar is begonnen. Wist je dat we gemiddeld 15.000 woorden per dag gebruiken? Hoe willen we dit nieuwe seizoen onze woorden gebruiken richting onze Schepper en richting onze naaste? Zullen we met onze tong en mond en hand zegenen of vervloeken? Kwetsen of complimenteren? Slaan of omarmen? Insluiten of buitensluiten? Pijn doen of troosten? Afstoten of verbinden? Vloeken of prijzen? Schelden of respectvol reageren. Maken of breken?

Laten we kiezen voor zachte, vriendelijke en respectvolle communicatie! Leer de les van de boog en de pijl. Spreek niet alles uit wat je denkt. 'Zet een wacht voor je lippen', zegt Psalm 141 vers 3. Wie harde en kwetsende woorden geen ruimte geeft om uit de mond te gaan, maakt dat deze woorden, gedachten blijven. Schiet je woorden niet af. Maak ze op tijd krachteloos. Roep jezelf tot de orde. Jezus Christus zegt: 'Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden voor uw ziel.' (Mattheüs 11:29 HSV.) Een goed, respectvol en gezegend schooljaar toegewenst. Samen werken en samen bouwen aan een taalvriendelijke en veilige school. Iedereen wordt er beter en blijer van! Doe je mee?

Sjors van der Kraan
Gastdocent VO/MBO/HBO
Bond tegen vloeken - KlasseTaal

